

МИНИСТЕРСТВО НА ОБРАЗОВАНИЕТО И НАУКАТА

НАЦИОНАЛНА ОЛИМПИАДА ПО ИСТОРИЯ И ЦИВИЛИЗАЦИЯ

НАЦИОНАЛЕН КРЪГ – 01-02.05.2010 г.; гр. ВИДИН – VII клас, 8.00 часа

УКАЗАНИЯ

Уважаеми ученици,

Вашата работа на олимпиадата по история и цивилизация е писмена и анонимна.

В работния материал на олимпиадата са включени:

- 40 тестови задачи, от които 20 задачи със затворен отговор и 20 с отворен;
- писмен текст – анализ на исторически документ, който не трябва да надвишава 2 ръкописни страници.

Пропуснат или сгрешен отговор се оценява с 0 (нула) точки.

Максималният брой точки е **100**, който съответства на оценка **Отличен 6.00**.

Задачата за създаване на текст по исторически въпрос се оценява с общ брой **25** точки.

За задача със затворен отговор отбележете буквата с верния отговор, като я зачертаете с „X”.

Не се допускат задрасквания и поправки.

По време на работа може да пишете само със **син** химикал.

По време на изпита **не може** да ползвате допълнителни помагала или пособия, освен предоставената ви изпитна бланка.

Време за работа – 3 астрономически часа.

Пожелаваме ви успешна работа!

ПЪРВА ЧАСТ

А. ЗАДАЧИ СЪС ЗАТВОРЕН ОТГОВОР

1. Законите в Спарта са въведени от:

- А) Лизандър Б) Солон В) Ликург Г) Агезилай

2. Границите на Египет достигат до р. Ефрат при управлението на:

- А) Аменемхет I Б) Тутмос III В) Сенусерт I Г) Рамзес II

3. Пентатлонът (петобоят) бил олимпийско състезание, което включвало:

- А) лека и тежка атлетика, борба, надбягване с колесници и бокс
Б) бокс, борба, хвърляне на диск, бягане и надбягване с коне
В) борба, бягане, скок на дължина, хвърляне на диск и хвърляне на копие
Г) бокс, стрелба с лък, хвърляне на копие, борба и тежка атлетика

4. Спарта се нарича „общество на равните”, защото:

- А) е военизиран полис Б) всички са равни пред закона
В) се хранят на общи трапези Г) всички имат равна и обща собственост

5. Основният извор за еврейската история е :

- А) „Книга на мъртвите” Б) „Книга на книгите”
В) „Панчатантра” Г) „Илиада”

6. Кой от древноизточните народи бил организиран по описания начин:

Всяко от дванайсетте племена имало съвет от старейшини в който влизали ръководителите на родовете. Начело на съюза стоял съвет от 70 души.

- А) финикийци Б) хети В) перси Г) евреи

7. При управлението на Перикъл:

- А) елините побеждават Персия Б) Атина изживява „златното си петдесетилетие”
В) Атина разпуска Делоския съюз Г) организиран е процесът срещу Сократ

8. Героят Язон е известен с:

- А) вземането на Златното руно Б) победата над Минотавъра
В) убиването на Немейския лъв Г) ослепяването на Полифем

9. На североизток траките граничели с:

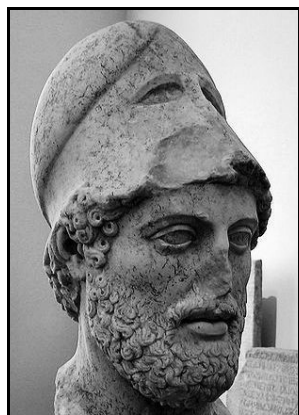
А) илирите

Б) скитите

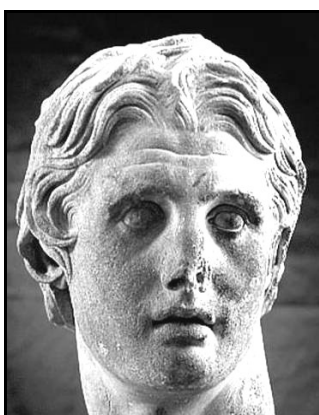
В) даките

Г) елините

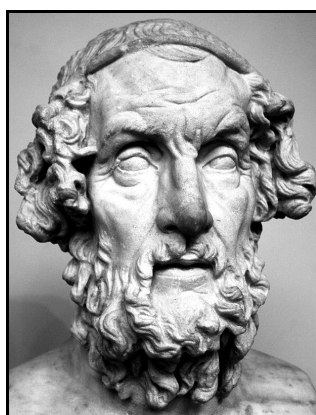
10. На кое изображение е представен авторът на „Илиада” и „Одисея”?

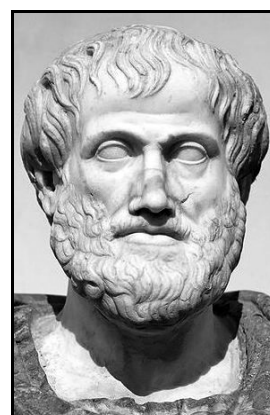
А)

Б)

В)

Г)

11. Атинският стратег и писател Ксенофонт е наемник във войската на:

А) тракийския владетел Севт II

Б) спартанския цар Леонид

В) македонския цар Филип II

Г) персийския цар Ксеркс

12. Македонският цар Филип II получава елинско образование в:

А) Атина

Б) Пела

В) Тива

Г) Пергам

13. Жителите на коя страна посрещат завоевателя Александър Велики като освободител?

А) Тракия

Б) Беотия

В) Персия

Г) Египет

14. От края на VII в. пр. Хр. до началото на Републиката Рим е управляван от:

А) царе, наследници на Ромул

Б) етруски царе

В) италиейски наместници

Г) римски магистрати

15. Дарий III изоставя семейството си и царските знаци в битката при:

А) Иса

Б) Граник

В) Гавгамела

Г) Персеполис

16. Пуническите войни обхващат периода:

А) 280-272 г.пр. Хр.

Б) 264-146 г.пр. Хр.

В) 264-241 г.пр. Хр.

Г) 287-216 г.пр. Хр.

17. Сула установява диктатура в Рим с помощта на:

А) Сената

Б) римския плебс

В) войската

Г) италиейските съюзници

18. Кой е първият заселен хълм, станал ядро на бъдещия Рим:

А) Авентинският

Б) Палатинският

В) Капитолийският

Г) Виминалският

19. Първите римски провинции са:

А) Сицилия, Сардиния и Корсика

Б) Африка, Испания и Ахайа

В) Македония, Тракия и Елада

Г) Британия, Галия и Дакия

20. Римският флот се създава в хода на:

А) войните срещу етруските

Б) войната с епирския цар Пир

В) Втората пуническа война

Г) Първата пуническа война

Б. ЗАДАЧИ С ОТВОРЕН ОТГОВОР

21. След всяко твърдение напишете подходящото име: *Язон, Гай Гракх, Девора, Котис I, Питагор, Саул, Херакъл, Навуходоносор II, Тукидид, Лизандър*

	Твърдение	Личност
А)	Атински историк, описал историята на Пелопонеската война.	
Б)	Еврейски съдия	
В)	Античен герой, извършил според митологията 12 подвига	
Г)	Първият владетел на еврейското Царство	
Д)	Прочут елински математик и философ, живял в Магна Греция	
Е)	Владетел на Нововавилонското царство	
Ж)	Герой от гръцката митология, оглавил похода на Аргонавтите	
З)	Спартански стратег, приел капитулацията на Атина	
И)	Римски народен трибун, известен с реформите си	
Й)	Тракийски цар, обявен за „почетен атински гражданин“	

22. Прочетете откъса от древногръцкия писател Плутарх и отговорете на въпросите:

„ Първ сред тях бил Спартак, тракиец, който се отличавал не само с отявлената си храброст и физическа сила, но по ум и мек характер стоял над своето положение и въобще повече приличал на елин, отколкото може да се очаква за човек от неговото племе. ”

Из „Крас”, Плутарх, I-II в.

А) Кое е събитието, за което се отнася? Датирайте го

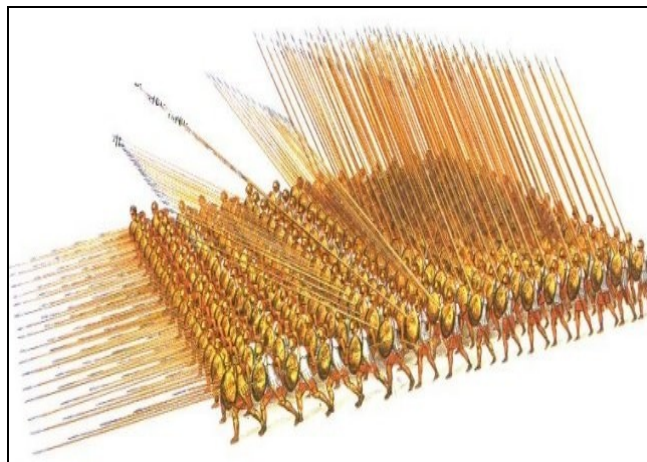
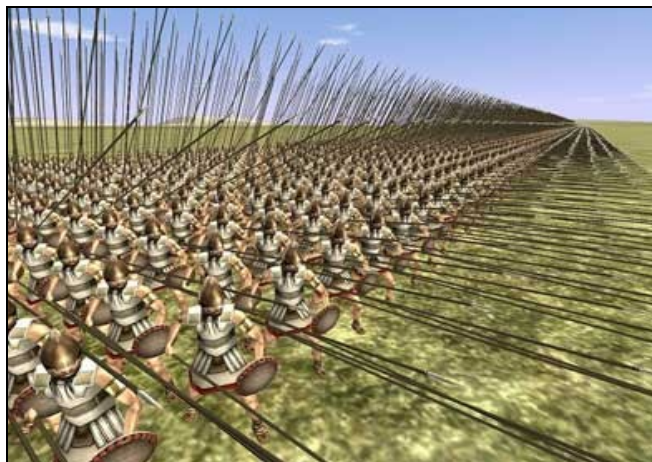
Б) Какво е характерното гръко-римско отношение към другите народи и как е изразено то в текста?.....

23. Попълнете таблицата като свържете и подредите в хронологичен ред годините и събитията:

Битката при Зама	44 г. пр. Хр.
Убийството на Цезар	753 г. пр. Хр.
Битката при Кана	216 г. пр. Хр.
Създаването на Рим	338 г. пр. Хр.
Победата на Филип II над елините при Херонея	550 г. пр. Хр.
Кир II превзема Екбатана	202 г. пр. Хр.

	Година	Век	Събитие
А)			
Б)			
В)			
Г)			
Д)			
Е)			

24. Разгледайте реконструкциите на македонската фаланга. Опишете особеностите ѝ. Какви са предимствата на този боен ред?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

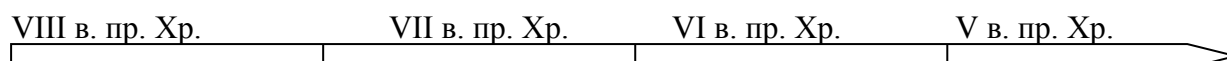
25. Запишете античната и модерната употреба на посочените понятия:

	Понятие	Антична употреба	Модерна употреба
	Пример: лабиринт	дворецът на владетеля на Крит	Всяка архитектурна и друга структура, характеризираща се с многобройни, заплетени коридори
А)	Провинция		
Б)	Пантеон		
В)	Меценат		
Г)	Музей		

26. Нанесете на линията на времето посочените исторически събития като отбележите съответната година:

- А) битката при Термопилите
- Б) първите Олимпийски игри
- В) основаването на Рим
- Г) началото на римската република
- Д) победата на елините при Маратон

Бележка: На линията на времето нанесете само съответната година и в скоби впишете буквата на събитието.

27. Разгледайте изображението, на което е пресъздаден елемент от живота на свободните елински, а по-късно и римски граждани. Запишете кой е този елемент, като имате предвид, че и днес терминът се използва за научни конференции.

28. Групирайте в групи от три четворки изброените имена. Посочете критерия.

Тукидид, Давид, Евклид, Полибий, Архимед, Саул, Ашурбанипал, Птолемей, Рамзес II, Питагор, Тит Ливий, Плутарх

Критерий			
Имена			
			
			
			

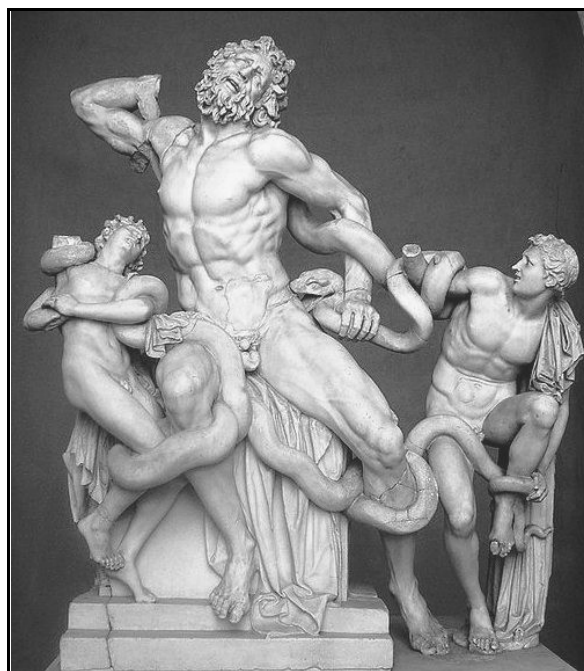
29. Разгледайте скулптурата и отговорете на въпросите:

А) Кой митологичен разказ е отразен на нея?

.....

Б) В кое древно произведение се разказва за него?

.....

30. Името на едно от седемте чудеса на древния свят идва от географско название и е дало името си на всички подобни съоръжения строени след това. Кое е това архитектурно чудо и каква е била височината му?

.....

.....

31. Коментирайте известната фраза: „Жребият е хвърлен!”

А) На кого се приписват тези думи?

Б) В каква конкретна историческа ситуация е произнесена?

.....

В) Каква е съвременната употреба на изрази?

.....

.....

32. В много от армиите на древността колесниците играели основна роля. Напишете под всяко изображение към коя от древните култури се отнася.

А)

Б)

В)

Г)

33. Срещу дадените определения, подберете и запишете съответстващата им римска магистратура: *диктатор, претор, консул, император, едил, цензор, народен трибун*

	Магистратура	Определение
А)		магистрат, отговарящ за продоволствието, реда и организирането на публичните игри в Рим
Б)		магистрат, извършващ оценка на имуществото, който бди над морала и попълва списъците на Сената
В)		магистрат, избран в кризисна ситуация, за срок от шест месеца, през който разполага с неограничена власт
Г)		магистрат, разполагащ с висша гражданска и военна власт

34. Подчертайте коя от изброените личности логически НЕ е свързана с останалите и обяснете защо:

Марк Крас, Луций Корнелий Сула, Гней Помпей, Гай Юлий Цезар.

.....

35. Подредете в хронологичен ред следните събития от римската история, като отбележите срещу всяко от тях съответната цифра от 1 до 5

	Събитие	Хронологичен ред
А)	Реформите на братята Гракхи	
Б)	Войната с цар Пир	
В)	Законите на Дванадесетте таблици	
Г)	Диктатурата на Луций Корнелий Сула	
Д)	Македонските войни	

36. Разгледайте скулптурата и отговорете на поставените въпроси:

А) Какво характерно римско отношение към предците и традициите отразява тя?

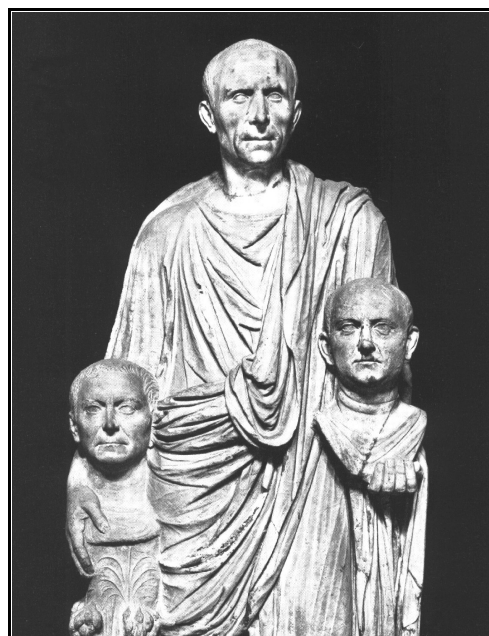
.....

Б) Как това отношение е изразено в скулптурата и как се отразява в имената на римляните?

.....

В) Какво наименование бихте й дали?

.....

37. Посочете три основни причини за успешната експанзия на Римската република:

А)

Б)

В)

38. Началото на коя епоха от историята на Атина отразява следващият текст?

„Перикъл показал на атиняните, че докато варварите се страхуват от тях, не трябва да се държат сметка за парите, дадени от съюзниците... ‘Сега градът [казвал Перикъл] трябва да се възползва от новите средства за строителни работи, които ще направят славата му безсмъртна, а и ще осигурят заплати за почти цялото население’. Тогавя предложил на народа големи строителни работи”

Из „Успоредни животописи”, Плутарх, I-II в.

Епоха.....

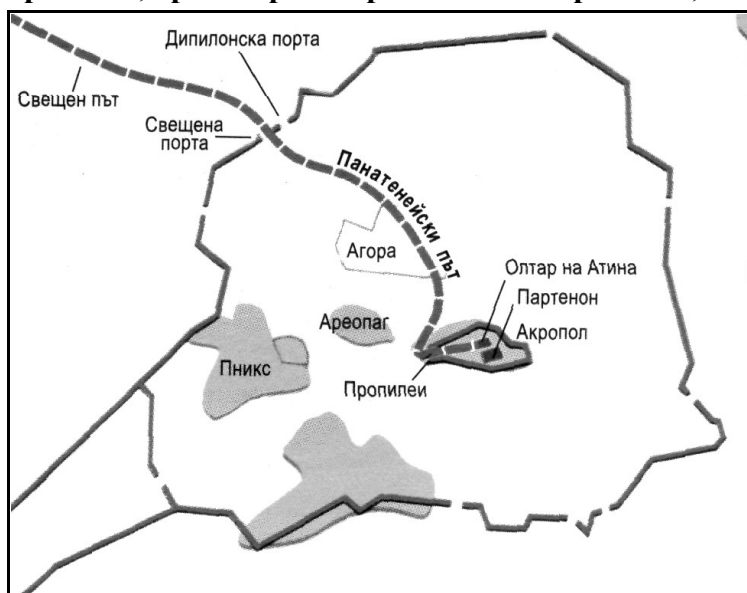
39. Кое голямо, периодично повтарящо се, древногръцко религиозно тържество, съпроводено със състезания, е отразено на посочената схема?

.....

.....

.....

.....

40. Разгледайте картата и изпълнете поставените задачи:

А) Поставете заглавие на картата

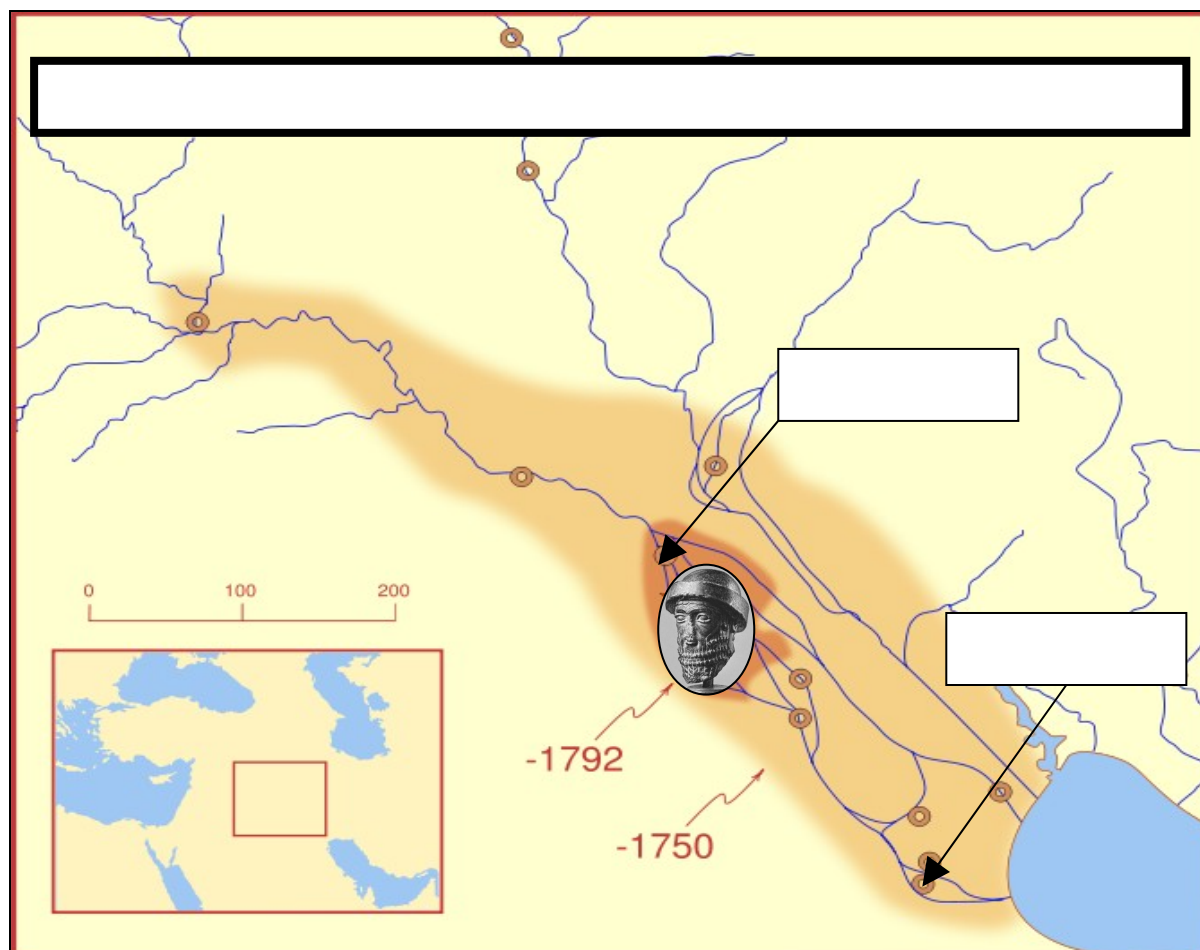
Б) Напишете имената на градовете в белите полета.

В) Напишете името на владетеля и с какво е известен в историята

.....

.....

.....

ВТОРА ЧАСТ

Направете в обем до 2 страници анализ на следния исторически документ:

„Учителите полагат грижи по своите предмети и когато детето се научи да пише и може да разбира писаната реч, както по-рано изговаряните думи, учителят по писане и четене му предлага заедно с останалите деца, насядали по чиновете, да чете стихове на добрите поети и го кара да учи наизуст тези, в които има много поучения, много разкази с похвала и прослава за добрите мъже от едно време, за да ги подражава ревностно и да се старае да стане като тях. Също така и учителят по лира с подобни неща се грижи за благоразумието на младежа и да не върши нищо лошо. Освен това, когато се научи да свири на лира, той му преподава от своя страна произведенията на добрите лирически поети, като го кара да ги изпълнява на този инструмент, принудително внедрява в детската му душа ритмите и хармониите, за да бъде по-питомно, и като бъде по-ритмично и по-хармонично развито, да стане по-изискано и в думите, и в постъпките си: понеже целият живот на човека се нуждае от ритъм и хармония.

Още по-нататък родителите пращат детето си при учителя по гимнастика, за да може да направи тялото си по-съвършено и така да го постави в услуга на своя вече добър дух и да не бъде принудено поради слабостта си тяло да се срамува било във време на война, било при някакво друго дело.”

Из “Протагор”, Платон (IV в. пр. Хр.)

При анализа използвайте следните опорни въпроси:

1. Какви ценности смятат за необходимо да възпитат у децата си атиняните?
2. Как се съчетават образованието и възпитанието?
3. Каква стойност има образование без възпитание?
4. В какво се състои хармонията за атиняните?
5. Значими ли са техните ценности днес? Какво от завещаното смятате, че Вие лично притежавате или сте възприели?

БЛАГОДАРИМ ВИ ЗА УЧАСТИЕТО И СТАРАНИЕТО !

ПОПЪЛВА СЕ ОТ КВЕСТОРИТЕ

НАЧАЛО НА ОЛИМПИАДАТА:.....ч.

ИЗПИТНАТА РАБОТА Е ПРИЕТА В:.....ч.

.....

Име и фамилия на квесторът приел работата

.....

подпис

ПОПЪЛВА СЕ ОТ ОЦЕНИТЕЛИТЕ

ПЪРВИ ОЦЕНИТЕЛ:.....

Име и фамилия

.....

подпис

.....

брой точки

ВТОРИ ОЦЕНИТЕЛ:.....

Име и фамилия

.....

подпис

.....

брой точки

ОБЩ БРОЙ ТОЧКИ –
(първи+втори)/2

УЧЕНИКЪТ..... КЛАСИРА ЗА
ВТОРИЯ ЕТАП НА НАЦИОНАЛНИЯ КРЪГ
НА ОЛИМПИАДАТА